

การนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*
PUBLIC POLICY IMPLEMENTATION OF LOCAL ADMINISTRATIVE
ORGANIZATIONS.

อุบลกาญจน์ อมรสิน

Ubolkan Amornsyn

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

E-Mail: su_phanida@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติของท้องถิ่นนั้นเป็นกระบวนการแปลงนโยบายที่มีแหล่งที่มาจากนโยบายรัฐบาล นโยบายจากสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น นโยบายที่มาจากกฎหมายที่เกี่ยวข้อง นโยบายที่ริเริ่มจากประชาชน ให้เป็นโครงการกิจกรรมที่เป็นรูปธรรม โดยที่ใช้เงินรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อดำเนินการ หรือโครงการที่ใช้เงินอุดหนุนของรัฐบาลมาดำเนินการ โดยมีกระบวนการดำเนินการของโครงการที่แตกต่างกันไปตามประเภทของโครงการโดยเป็นไปตามกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีกระบวนการดำเนินงานที่แตกต่างกันออกไปตามซึ่งได้กล่าวมาแล้วนั้น ก็เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับประชาชนอีกด้วย

คำสำคัญ : นโยบายสาธารณะ; การนำนโยบายไปปฏิบัติ; องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

Abstract

This academic paper aimed to study the process of public policy implementation of local administrative organizations; it was found that local policy implementation is a process of converting policies that have come from government policy. Policies from local council members and local administrators Policy derived from relevant laws People's initiatives. To be a project Concrete activity by using the income of the local administrative organization to operate or projects that use government grants to operate the project implementation

process differs according to the type of project in accordance with local administrative organization laws, rules and regulations that have different operating processes as mentioned above. It is in response to the needs of the people and solves problems that arise with the public as well.

Keywords: Public Policy; Implementing the Policy; Local Government Organizations

บทนำ

จากกระแสโลกาภิวัตน์ กระแสประชาธิปไตย กระแสสิทธิมนุษยชน และวงจรเศรษฐกิจโลกที่มีความผันผวนเป็นระยะ อันนำไปสู่กระแสการปฏิรูปการบริหารของต่างประเทศภายใต้แนวคิดการจัดการภาครัฐแนวใหม่ เป็นแรงผลักดันที่สำคัญทำให้ประเทศไทยเกิดกระแสการปฏิรูประบบราชการในประเทศ โดยมีแนวคิดที่สำคัญ คือ การหันมาให้ความสำคัญกับการบริการสาธารณะที่เน้นการมีส่วนร่วม ร่วมของประชาชน การจัดทำแผนและการบริหารโครงการที่มีประสิทธิภาพประสิทธิผลของโครงการรวมถึง การคิดค้นพัฒนาสร้างสรรค์นวัตกรรมการบริหารที่เน้นการใช้ทรัพยากรร่วมกันในรูปแบบเครือข่าย เป็นต้น พลวัตการเปลี่ยนแปลงหมุนเนื่องและเคลื่อนตัวอย่างรวดเร็วดังกล่าวย่อมเลี่ยงไม่ได้ที่จะมีผลกระทบต่องค์กร ความรู้ของนโยบายสาธารณะ นักวิชาการด้านนโยบายสาธารณะจึงหันมาให้ความสำคัญกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การนำแนวคิดศาสตร์ในสาขาอื่น ๆ เช่น การบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ การตลาด การบริหารจัดการภาครัฐ และเครือข่าย และเทคนิควิธีการประเมินผลแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ มาประยุกต์ใช้กับการกำหนดนโยบาย การ นำนโยบายไปปฏิบัติ ตลอดจนการประเมินผลนโยบายสาธารณะ ปรากฏการณ์ดังกล่าวไม่เพียงเกิดขึ้นในการ บริหารภาครัฐส่วนกลางเท่านั้น แต่ได้ใช้อิทธิพลไปยังการบริหารราชการในส่วนท้องถิ่นอีกด้วย (ศุภชัย ยาวะ ประภาส และปิยากร หวังมหาพร, 2552) การนำนโยบายไปปฏิบัตินั้นเป็นการดำเนินโครงการ กิจกรรมต่างๆ ที่ต้องการตอบสนองความต้องการ ของประชาชนรวมเป็นกระบวนการหลังจากกฎหมายผ่านสภาหรือนโยบายได้รับการอนุมัติแล้ว ทั้งนี้การนำ นโยบายไปปฏิบัติของหน่วยงานภาครัฐนั้นที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนมากที่สุด คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยนำความต้องการของประชาชนและนโยบายของรัฐมากำหนดเป็นโครงการ หรือกิจกรรมที่ขอบด้วยกฎหมาย และโครงการหรือกิจกรรมนั้นไปปฏิบัติเพื่อตอบสนองคนในชุมชนและสังคม ต่อไป

นโยบายสาธารณะ

นโยบายสาธารณะ คือ การจัดสรรคุณค่าต่างๆ โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายเพื่อสังคมส่วนรวม (The Authoritative allocation of values for the whole society) สิ่งนี้ที่รัฐบาลตัดสินใจที่จะกระทำ หรือไม่กระทำนั้น เป็นผลมาจากค่านิยมหรือความปรารถนาหรือความเชื่อ

ของรัฐบาลว่าเรื่องอะไรสำคัญกว่า ดีกว่า หรือเหมาะสมกว่า จึงเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำ เพื่อส่วนรวม โดยรัฐบาลจะอาศัยอำนาจตาม กฎหมายผ่านระบบการเมือง ซึ่งถือว่าเป็นอำนาจ อันชอบธรรมในการกำหนดนโยบาย เช่น การซื้อรถถังเพื่อ เสริมสร้างกองทัพทำให้เข้มแข็งก็มีความสำคัญ หรือการขยายรถไฟรางคู่ทั่วประเทศก็มีความสำคัญ หรือการ เพิ่มเงินเดือนให้ข้าราชการก็มีความสำคัญเช่นกัน แต่รัฐบาลจะต้องเลือกทำอะไรสิ่งหนึ่งที่พิจารณาว่าสำคัญ ก่อน เพราะมีทรัพยากรจำกัด หรือรัฐบาลเลือกที่จะไม่ทำบางเรื่องหรือทุกเรื่อง ด้วยเหตุผลอื่น ๆ ก็ได้ (Dye, 2002)

นโยบายสาธารณะยังเป็นพันธะสัญญาระยะยาวในการดำเนินกิจกรรมอย่างเป็นแบบแผนของรัฐบาล โดยมุ่งเน้นสิ่งที่รัฐบาลได้ดำเนินการจริงมากกว่าสิ่งที่รัฐบาลพูด เพื่อให้เกิดความเข้าใจในนโยบายสาธารณะ อย่างชัดเจน (Prewitt & Verba, 1983) ชุดของกิจกรรมที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันตามที่มุ่งหวังไว้ และดำเนินการโดยบุคคลหรือกลุ่มบุคคลในการแก้ไขปัญหาหรือเรื่องที่อยู่ในความสนใจ ให้บรรลุเป้าหมายหรือ สนองตอบต่อวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ (A purposive course of action followed by and actor or set of actors in dealing with a problem or matter of concern) แนวความคิดนี้ชี้ให้เห็นว่านโยบายสาธารณะเกิดขึ้นภายใต้ระบบการเมือง โดยมีวัตถุประสงค์ที่แน่นอน และมีการชี้ให้เห็นถึงบทบาทของบุคคลหรือองค์การ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกับปัญหานั้นๆ ซึ่งเป็นความหมายที่เน้นให้เกิดการนำไปปฏิบัติจริง (Anderson, 1994)

นอกจากนั้นนโยบายสาธารณะยังเป็นการตัดสินใจของรัฐบาลในการดำเนินกิจกรรมหรือไม่ดำเนิน กิจกรรม โดยรัฐบาลอาจเป็นผู้ดำเนินการเอง หรือให้ตัวแทนเป็นผู้ดำเนินการ ภายใต้สิ่งแวดล้อมที่ประกอบไปด้วยปัญหา อุปสรรคและโอกาส ซึ่งนโยบายถูกเสนอเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการแก้ปัญหาเพื่อความเป็นอยู่ที่ดี ของประชาชน (ณัฐพล พัวประเสริฐ, 2560) เพื่อเป็นแนวทางกว้าง ๆ ที่รัฐบาลได้ทำการตัดสินใจเลือกและ กำหนดไว้ล่วงหน้า เพื่อชี้แนะให้มีกิจกรรมหรือการกระทำต่าง ๆ เกิดขึ้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือ วัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ โดยมีการวางแผน การจัดทำโครงการ วิธีการบริหารงานหรือกระบวนการ ดำเนินงานให้บรรลุ วัตถุประสงค์ในด้วยวิธีปฏิบัติงานที่ถูกต้องเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง และ ความต้องการของประชาชนหรือผู้ใช้บริการแต่ละเรื่อง (มยุรีอนุมานราชชน, 2547)

กล่าวได้ว่า นโยบายสาธารณะเป็นกิจกรรมที่รัฐบาลเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำ เป็นการใช้อำนาจ ของรัฐในการจัดสรรกิจกรรมเพื่อตอบสนองค่านิยมของสังคม ผู้มีอำนาจในการ กำหนดนโยบายได้แก่ ผู้นำทาง การเมืองฝ่ายบริหาร ฝ่ายตุลาการ พรรคการเมือง สถาบัน ราชการ ข้าราชการและประมุขของประเทศกิจกรรม ที่รัฐบาลเลือกที่จะกระทำต้องเป็นชุดของ การกระทำที่มีแบบแผน กิจกรรมที่รัฐบาลเลือกที่จะกระทำต้องมี เป้าหมาย เป็นกิจกรรมที่ต้อง กระทำให้ปรากฏเป็นจริง กิจกรรมที่เลือกกระทำต้องมีผลลัพธ์ในการแก้ปัญหาที่ สำคัญของ สังคมเป็นการตัดสินใจกระทำเพื่อประโยชน์ของประชาชนจำนวนมาก เป็นการเลือกทางเลือกที่

จะ กระทำโดยพิจารณาทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด เป็นกิจกรรมที่เกิดจากการต่อรองหรือ ประนีประนอมระหว่าง กลุ่มผลประโยชน์เป็นกิจกรรมที่ครอบคลุมทั้งกิจกรรมภายในประเทศ และระหว่างประเทศ เป็นกิจกรรมที่ รัฐบาลเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำซึ่งอาจก่อให้เกิดผล ทางบวกและลบต่อสังคม และเป็นกิจกรรมที่ชอบ ด้วยกฎหมาย

นโยบายสาธารณะเป็นผลผลิตทางการเมือง เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน โดยหลักการ ในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย ประชาชนจึงมีสิทธิและสามารถ แสดงออกซึ่งความต้องการของ ตนเองได้โดยผ่านกลไกต่างๆ ทางการเมือง อาทิพรรคการเมือง นักการเมือง กลุ่มอิทธิพลและกลุ่ม ผลประโยชน์ระบบราชการ ฝ่ายบริหารและนิติบัญญัติ เป็นต้น เมื่อพิจารณาในเชิงทฤษฎีระบบ (System Theory) หากความต้องการ (Demand) ของ ประชาชนได้รับการพิจารณาและนำเสนอสู่สาธารณะ และถ้า นโยบายเหล่านั้นสอดคล้องหรือ สามารถตอบสนองต่อความต้องการทางเศรษฐกิจและสังคมได้รัฐบาลก็ย่อมจะ ได้รับพลัง สนับสนุน (Support) จากประชาชน เพื่อนำประเด็นต่างๆ เหล่านั้นเข้าสู่ระบบการเมือง (Political System) เพื่อการพิจารณาและกลั่นกรองให้เป็นนโยบาย (Policy) ซึ่งก็คือ “ผลผลิต ทางการเมือง” (Dye, 2002)

นโยบายสาธารณะมีความสำคัญทั้งต่อผู้กำหนดนโยบายต่อประชาชน และต่อ ความสำเร็จในการ พัฒนาประเทศ ได้แก่

1. เป็นเครื่องมือสำคัญของรัฐบาลในการกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศ
2. เป็นเครื่องมือสำคัญของรัฐบาลในการตอบสนองความต้องการของ ประชาชน
3. เป็นเครื่องมือสำคัญของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาที่สำคัญของประชาชน
4. เป็นการใช้อำนาจของรัฐบาลเพื่อจัดสรรค่านิยมของสังคม
5. เป็นเครื่องมือของรัฐบาลในการเสริมสร้างความเป็นธรรมในสังคม เป็นต้น

ทั้งนี้เพราะนโยบายเป็นเครื่องมือสำคัญของรัฐบาลในการตอบสนองความต้องการและ ค่านิยมของ ประชาชน เป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงทิศทางการพัฒนาประเทศทั้งในเศรษฐกิจ สังคมและ การเมืองความสำเร็จของ การนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายอย่างมี ประสิทธิภาพ จะส่งผลให้รัฐบาลสามารถดำรง อำนาจในการบริหารประเทศต่อไปได้ในทาง ตรงกันข้าม หากรัฐบาลกำหนดนโยบายไม่สอดคล้องกับความ ต้องการและค่านิยมของสังคม และไม่สามารถนำนโยบายไปปฏิบัติให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ จะส่งผลให้ รัฐบาลหมด ความชอบธรรมที่จะบริหารประเทศต่อไป (สมบัติธำรงธัญวงศ์, 2552 : 24-43) กระบวนการ การ ดำเนินนโยบายสาธารณะนั้นเป็นการพิจารณา "กิจกรรม" หรือ "กระบวนการ" ที่เกิดขึ้น ในระบบการเมือง กระบวนการนโยบายนั้นประกอบด้วยขั้นตอนหรือกระบวนการ ดังนี้

1. การระบุปัญหา หมายถึง การพิจารณาปัญหาว่าถูกรับรู้หรือถูกนิยามอย่างไร และเป็นการ พิจารณาหรือตัดสินใจโดยผู้มีอำนาจตัดสินใจ ซึ่งก็คือรัฐบาล ว่าปัญหาอะไรที่จำเป็นเร่งด่วนที่ต้องได้รับ การ แก้ไข

2. การกำหนดนโยบาย หมายถึง การออกแบบเป้าหมายนโยบายและกลยุทธ์เพื่อให้บรรลุ เป้าหมายที่กำหนดไว้

3. การอนุมัตินโยบาย หมายถึง การสนับสนุนทางการเมืองและการตรากฎหมาย

4. การนำนโยบายไปปฏิบัติ หมายถึง การจัดสรรทรัพยากรเพื่อให้ส่วนราชการสามารถ นำ นโยบายไปดำเนินการได้

5. การประเมินผลนโยบายและโครงการ หมายถึง การประเมินผลกระทบ รวมทั้งด้าน ความสำเร็จหรือด้านความล้มเหลวของนโยบาย

6. การเปลี่ยนแปลงนโยบาย หมายถึง การปรับปรุง หรือเปลี่ยนแปลงเป้าหมายให้ สอดคล้องกับ สภาพแวดล้อมใหม่ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง

กระบวนการนโยบายของคราฟท์และเฟอร์ลองก์ (Kraft & Furlong, 2004) อาจมีส่วน ที่ แตกต่างกันอยู่กล่าวคือ มีการเพิ่มขึ้นตอนการอนุมัตินโยบายและการเปลี่ยนแปลงนโยบายเข้าไปใน กระบวนการนโยบาย อย่างไรก็ตามกระบวนการนโยบายดังกล่าวนั้นเป็นการศึกษานโยบายสาธารณะในฐานะ กิจกรรมในระบบการเมือง ประกอบด้วย การระบุปัญหา การ พิจารณานโยบาย การกำหนดนโยบาย การอนุมัติ การนำนโยบายไปปฏิบัติ การประเมินผลและการเปลี่ยนแปลงนโยบาย สำหรับเป็นการศึกษานโยบาย

สาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงได้กำหนดกรอบในการนำเสนอไว้ ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้ 1. การกำหนดนโยบาย 2. การนำนโยบายไปปฏิบัติ และ 3. การติดตามและการประเมินผลนโยบาย โดย กำหนดให้ขั้นการระบุประเด็นปัญหา และการอนุมัตินโยบายรวมไว้ในขั้นตอนการกำหนดนโยบาย และ กำหนดให้ขั้นการเปลี่ยนแปลงนโยบายรวมไว้ในขั้นตอนการประเมินผลนโยบาย ด้วยเหตุผลที่ว่าการระบุ ประเด็นปัญหา การอนุมัตินโยบาย การเปลี่ยนแปลงนโยบายเป็นประเด็นย่อยและสามารถกล่าวไปพร้อมกับ ประเด็นใหญ่ เพื่อให้สามารถเห็นความต่อเนื่องของ กระบวนการทางนโยบาย (ศุภชัย ยาวะประภาส และปิยากร หวังมหาพร, 2563) ดังนี้

1. การกำหนดนโยบายสาธารณะ (Policy Formation) การกำหนดนโยบายสาธารณะ เป็น ขั้นตอนแรกของกระบวนการนโยบาย ในขั้นตอนการกำหนดนโยบาย ประกอบด้วย

1) การกำหนดประเด็นปัญหา (Issue Definition) การกำหนดประเด็นปัญหา หมายถึง การ ระบุว่าปัญหาใดควรได้รับการแก้ไขกำหนดเป็นนโยบายหรือทางเลือกเพื่อแก้ไข ปัญหา การกำหนดประเด็น ปัญหาจึงอยู่ที่ว่าอะไรคือปัญหา เนื่องจากการมองว่าอะไรคือปัญหานั้นมีความแตกต่างกันซึ่งขึ้นอยู่กับมุมมอง และภูมิหลัง

2) การพิจารณาประเด็นเข้าสู่วาระนโยบาย (Agenda Setting) เป็นการพิจารณาปัญหาใดก็ได้ ตามที่จะเข้าวาระการพิจารณาจากผู้กำหนดนโยบายได้ต้องเป็นปัญหาที่มีทางออกหรือมีความเป็นไปได้ในการ แก้ไขให้ลุล่วง ซึ่งกระบวนการกำหนดวาระนโยบาย ออกเป็น 3 กระแส ได้แก่ กระแสปัญหา (Problem Stream) กระแสการเมือง (Political Stream) และกระแสนโยบาย (Policy Stream) เพราะหากประเด็น ปัญหาไม่ได้รับความสนใจ แล้วโอกาสที่ประเด็นปัญหานั้นจะไม่ได้รับการสนองตอบจากผู้มีอำนาจที่สูงตามไป ด้วย

3) การกำหนดนโยบาย (Policy Formulation) ขั้นตอนการกำหนดนโยบาย เป็นการพัฒนา แนวทางในการดำเนินงานเพื่อช่วยในการแก้ปัญหา การพัฒนาแนวทางหรืออาจ เรียกว่าการพัฒนาทางเลือกนี้ เป็นการพิจารณาทางเลือกที่ได้รับการยอมรับทางการเมือง สังคม และความเป็นไปได้ทางเศรษฐกิจ การพัฒนา ทางเลือกจึงจำเป็นต้องใช้ข้อมูลประกอบการ ตัดสินใจ โดยมีผู้เกี่ยวข้อง

4) การอนุมัตินโยบาย (Policy Legitimation) การอนุมัตินโยบายเป็นขั้นตอน สุดท้ายของ การกำหนดนโยบาย ขั้นตอนนี้เป็นกระบวนการต่อรอง การแข่งขัน การ ประนีประนอมระหว่างกลุ่ม ผลประโยชน์และส่วนราชการ หรือแม้แต่เป็นกระบวนการที่เต็มไปด้วย ความขัดแย้ง เช่น ความขัดแย้งระหว่าง ประธานาธิบดีและรัฐสภา หรือระหว่างกลุ่ม ผลประโยชน์ด้วยกันเอง รวมถึงในกระบวนการกำหนดนโยบายยัง เป็นการกำหนดว่าหน่วยงาน ใดจะเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการ และได้รับงบประมาณสำหรับโครงการ การกำหนด นโยบายเป็นขั้นตอนแรกในกระบวนการนโยบาย การกำหนดนโยบายเกี่ยวข้องกับตัว แสดงที่เข้ามา เกี่ยวข้องและกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง ตัวแสดงที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยตัวแสดงที่เป็นทางการและมี

อำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย เช่น นักการเมือง สมาชิกวุฒิสภา คณะกรรมการบริหาร ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และตัวแสดงที่ไม่เป็นทางการ ได้แก่ กลุ่มผลประโยชน์ นักวิชาการ สำหรับกิจกรรมที่เกิดขึ้นในกระบวนการนี้ เช่น การนิยามปัญหา การพิจารณาประเด็นปัญหาสู่ วาระการพิจารณา การแสวงหาทางเลือกในการแก้ปัญหา และการตัดสินใจว่าจะเลือกทำเพื่อ แก้ปัญหา ในขั้นตอนนี้จึงจำเป็นต้องใช้ข้อมูลและเทคนิควิธีในการกำหนด ทางเลือก 2. การนำ นโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ (Policy Implementation) เมื่อนโยบายสาธารณะถูก กำหนด ออกมาเป็นนโยบาย แผน โครงการ กิจกรรมที่จะนำนโยบายไปปฏิบัติให้เกิดผลเรียกว่า การนำ นโยบาย ไปปฏิบัตินั่นเอง กิจกรรมในกระบวนการนี้ เช่น การจัดองค์กรใหม่ ได้แก่ การกำหนด แผนก หน่วยงานขึ้นมา ทำหน้าที่ปฏิบัตินโยบาย หรืออาจมอบหมายความรับผิดชอบให้ หน่วยงานที่มีอยู่ดำเนินการ หน่วยงานที่ทำ หน้าที่นำนโยบายไปปฏิบัติจะต้องแปลงกฎหมายให้ เป็นกฎ ระเบียบ หรืออาจจ้างเอกชนดำเนินการแทน การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นกระบวนการที่ ต่อเนื่องจากการกำหนดนโยบาย นโยบายจะประสบความสำเร็จ ย่อมขึ้นอยู่กับหรือนำนโยบาย ไปปฏิบัติว่าประสบความสำเร็จหรือไม่ เมื่อครั้งที่สภาพแวดล้อมยังไม่สลับซับซ้อน ดังเช่นโลกใน

ยุคข้อมูลข่าวสารที่มีการติดต่อสื่อสารกันได้อย่างรวดเร็วในรูปแบบของเครือข่าย การนำนโยบายไปปฏิบัติย่อมไม่ต้องใช้ความสามารถในการประสานงานติดต่อสื่อสารกันมากนัก การนำนโยบายไปปฏิบัติจึง มักเป็นการดำเนินการได้ด้วยองค์กรเพียงองค์กรเดียวนั่นก็คือส่วนราชการ อย่างไรก็ตาม การทำงานเพียงลำพัง อาจไม่สามารถให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความคาดหวังของ ประชาชนที่เพิ่มขึ้นได้ การทำงานในลักษณะเครือข่ายจึงเกิดขึ้น รูปแบบการทำงานแบบเครือข่ายจึงเป็นการ ประสานงาน การแลกเปลี่ยนทรัพยากร ความร่วมมือกันเอง 3. การประเมินผลและการยุตินโยบาย (Policy Evaluation and Termination) ขั้นตอนสุดท้าย ของกระบวนการนโยบาย คือ การประเมินผลและยุตินโยบาย การประเมินผลนโยบายหรือการประเมินผล โครงการเป็นการประเมินว่านโยบายและโครงการดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยดีหรือไม่ โดยเฉพาะ นักวิเคราะห์นโยบายจะพิจารณาว่านโยบายหรือโครงการเป็นไปตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ หรือไม่ เช่น การจ่ายเบี้ยยังชีพให้กับผู้สูงอายุทุกคนที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปของไทย ทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิต มากขึ้นหรือไม่ การประเมินผลนโยบายประกอบด้วย การประเมินความสำเร็จของโครงการ โดยพิจารณาผลลัพธ์และความสอดคล้องกับความต้องการ ตลอดจนประสิทธิภาพการดำเนินการ สำหรับผู้ที่ทำหน้าที่ ประเมินโครงการ เช่น สมาชิกวุฒิสภา กลุ่มผลประโยชน์ นักวิชาการ และการประเมินผลสามารถประเมินใน ระหว่างการดำเนินการและเมื่อโครงการเสร็จสิ้น การประเมินผลนโยบายและการประเมินผลโครงการอาจทำให้ได้ปัญหาใหม่ขึ้นมา โดยปัญหานั้นจะกลับเข้าไปสู่การพิจารณาของผู้กำหนดนโยบายอีกครั้ง การประเมินผล นโยบายเป็นอีกขั้นตอนหนึ่งที่สำคัญในกระบวนการนโยบายเนื่องจากผลที่ได้จากการประเมินจะนำไปสู่การ ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหรือการยุตินโยบาย การประเมินผลนโยบายสามารถดำเนินการได้ทั้งก่อนและหลังนโยบายหรือโครงการเสร็จสิ้น เพื่อประเมินว่านโยบาย/โครงการเป็นไปตามเป้าหมาย/วัตถุประสงค์ที่กำหนด หรือไม่ สามารถสนองความต้องการของประชาชนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายได้หรือไม่ หากไม่เป็นไปตามที่กำหนด จะปรับปรุงแก้ไขเปลี่ยนแปลงอย่างไร

การนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นโยบายสาธารณะถือว่าเป็นแนวทางการดำเนินงานของภาครัฐบาลหรือหน่วยงานเอกชนไม่แสวงหา กำไรและไม่สังกัดรัฐบาล ผสมผสานกันโดยรัฐบาลเป็นแกนนำในการกำหนดนโยบายเพื่อจัดทรัพยากรต่าง ๆ ให้แก่พลเมืองโดยรวม การกำหนดนโยบายสาธารณะเป็นการตัดสินใจวางแนวทางกว้าง ๆ ในการแก้ไขปัญหา หรือพัฒนาหรือการตอบสนองความต้องการสิ่งสำคัญคือการตัดสินใจว่าจะกำหนดนโยบายสาธารณะอย่างไร ต้องอาศัยข้อมูลและใช้เทคนิคและทฤษฎีช่วยตัดสินใจสำหรับ ขั้นตอนการกำหนดนโยบาย ได้แก่ การระบุ ปัญหา การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการวิเคราะห์ปัญหากำหนดเป้าหมาย กำหนดขอบเขตและกรอบของ นโยบาย การศึกษาข้อจำกัดที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการออกแบบทางเลือกนโยบายการวิเคราะห์ทางเลือกการ พิจารณาเปรียบเทียบทางเลือกการทดสอบทางเลือก การจัดทำร่างนโยบายเสนอแนะกลยุทธ์ในการ

ดำเนิน นโยบาย และการอนุมัติและประกาศเป็นนโยบายตามลำดับ (ณัฐพล พัวประเสริฐ, 2560) ทั้งนี้ นโยบายสาธารณะไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอยู่ 2 รูปแบบด้วยกัน คือ

1. การนำนโยบายไปปฏิบัติตามกฎหมายกำหนด การจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถแบ่งออกเป็น 5 รูปแบบ (วุฒิสาร ตันไชย, 2559) คือ 1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ดำเนินการ จัดบริการสาธารณะโดยอาศัยทรัพยากรงบประมาณ บุคลากร องค์ความรู้ อำนาจตามพระราชบัญญัติกำหนด แผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และ อำนาจตามกฎหมาย จัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งการจัดทำบริการสาธารณะที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเอง มีข้อดีคือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถควบคุมกระบวนการดำเนินการด้วยตัวเอง เพื่อการจัดทำบริการ สาธารณะสามารถที่จะตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี สำหรับข้อจำกัดนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องใช้งบประมาณเป็นจำนวนมากในการจัดทำบริการสาธารณะด้วยตนเอง เช่น การเสียงบประมาณว่าจ้างเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน หรือการลงทุนในเครื่องมือในการจัดทำบริการสาธารณะ เป็นต้น

2) การจัดทำบริการสาธารณะโดยการจัดตั้งสหการ (Syndicate หรือ Union) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดตั้งสหการ เพื่อร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด หรือร่วมกันกับเอกชนในการจัดตั้งนิติบุคคลขึ้นมา เพื่อดำเนินการจัดทำบริการสาธารณะ โดยมีกฎหมายจัดตั้ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3 ฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 พระราชบัญญัติระเบียบบริหาร กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารเมืองพัทยา พ.ศ. 2542 ซึ่งกฎหมายทั้ง 3 ฉบับต่างข้างต้น ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการจัดตั้งสหการได้นอกจากนี้ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ตาม มาตรา 17 กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจะต้องจัดบริการสาธารณะให้แก่ประชาชน ทั้งนี้ ในด้านการ พาณิชยกรรมส่งเสริมการลงทุน และการทำกิจการใด ๆ สามารถที่จะดำเนินการเอง การร่วมกับบุคคลอื่นหรือ การจัดตั้งสหการ

3) การจัดทำบริการสาธารณะโดยให้ผู้อื่นดำเนินการแทนพระราชบัญญัติกำหนดแผนและ ขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 22 กำหนดให้องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นอาจร้องขอให้ส่วนราชการหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นดำเนินการแทน หรือองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถมอบหมายให้เอกชนดำเนินการตามอำนาจหน้าที่แทนได้ตามเงื่อนไขที่กำหนด นอกจากนี้แผนการกระจายอำนาจให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 25512 ยังได้กำหนดให้ ภารกิจที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการแต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจซื้อบริการจากภาคเอกชน

หน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นต้องเป็นภารกิจที่ต้องใช้เทคนิค ทักษะ วิชาการ ความรู้ ความชำนาญและความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่ 'องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่' สามารถดำเนินการเอง หรือ ดำเนินการเองแล้วไม่มีประสิทธิภาพ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงสามารถซื้อบริการจากภาคเอกชน หน่วยงานอื่นที่มีประสบการณ์หรือเคยดำเนินการมาก่อนแล้ว ซึ่งการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นโดยให้ผู้อื่นดำเนินการแทน มีข้อดี คือ ช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแบ่งเบาภาระการ จัดบริการสาธารณะในบางประเภทให้ผู้อื่นดำเนินการ เปิดโอกาสให้ผู้อื่นที่มีความเชี่ยวชาญในการจัดบริการ สาธารณะบางประเภทที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถดำเนินการด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ เข้ามา ดำเนินการแทน อย่างไรก็ตาม การจัดทำบริการสาธารณะโดยผู้อื่นจำต้องถูกดำเนินไปอยู่ภายใต้ การ กำกับดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4) การจัดทำบริการสาธารณะโดยการว่าจ้าง (Outsourcing) องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น สามารถใช้วิธีการว่าจ้างให้บุคคลภายนอกเข้ามาจัดทำบริการสาธารณะ โดยระเบียบ กระทรวงมหาดไทยว่าด้วย การพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2553 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถ จัดทำบริการสาธารณะโดยอาศัยการ ว่าจ้างได้ 4 รูปแบบ ได้แก่

4.1) การจ้างเหมารักษาความปลอดภัยสถานที่ราชการ ไม่รวมถึงบ้านพักของ ข้าราชการ

4.2) การจ้างเหมาทำความสะอาดที่ทำการ

4.3) การจ้างเหมาดูแลรักษาต้นไม้ สวนไม้ประดับ สวนหย่อมหรือสนามหญ้า ของทางราชการ

4.4) การจ้างเหมาอื่น ๆ ที่เป็นกิจการในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น เช่น การจ้างเก็บขยะมูลฝอย หรือสิ่งปฏิกูล การจ้างครูฝึกสอนออกกำลังกาย เป็นต้น

5) การจัดทำบริการสาธารณะโดยการพาณิชย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นองค์กร ปกครอง ส่วนท้องถิ่นไทยสามารถให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการพาณิชย์(Public-Private Partnership : PPPs) ตามพระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556 ได้ เช่น เทศบาลสามารถมีรูปแบบ การดำเนินกิจการพาณิชย์ได้มากถึง 4 รูปแบบ แต่ในขณะที่ องค์กรการบริหารส่วนตำบลกลับสามารถดำเนิน กิจการพาณิชย์ได้เพียง 2 รูปแบบ ทั้งนี้ การ จัดทำบริการสาธารณะโดยการพาณิชย์ขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น มีข้อดีคือ สามารถช่วย เสริมสร้างรายได้และแสวงหาผลกำไรให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อลด ภาระด้าน งบประมาณจากภาครัฐแต่การจัดทำบริการสาธารณะโดยการพาณิชย์ขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น อาจประสบปัญหาการดำเนินงานได้ หากขาดการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โดย ประเภทบริการ สาธารณะที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินในรูปแบบกิจการพาณิชย์มาก

ที่สุด เช่น ประปา ตลาด โรงฆ่า สัตว์ โรงรับจำนำ บ่อบำบัดน้ำเสีย กิจการสนามกีฬาและสันทนาการ น้ำดื่ม และอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง

2. การนำนโยบายไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามประเภทของแหล่งรายได้ การจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามประเภทของแหล่งรายได้สามารถแบ่ง ออกเป็น 5 รูปแบบ (วุฒิสภา ต้นไชย, 2559) คือ 1) โครงการที่ใช้เงินอุดหนุนกำหนดวัตถุประสงค์หรือโครงการที่รัฐบาลกำหนดให้ทำ โครงการที่ ใช้เงินอุดหนุนกำหนดวัตถุประสงค์หรืออาจเรียกว่าเป็นโครงการที่รัฐบาลกำหนดให้ทำหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น "รับจ้างทำ" เป็นโครงการตามประกาศคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่องการจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อสนับสนุนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วยโครงการ 2 ประเภท ได้แก่

1.1) โครงการด้านสวัสดิการสังคม เช่น เงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ คนชรา เงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพคนพิการ

1.2) โครงการด้านการศึกษา เช่น เงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนอาหารเสริม (นม) เงินอุดหนุน สำหรับสนับสนุนอาหารกลางวัน เงินอุดหนุนสำหรับการจัดการศึกษาปฐมวัย

2) โครงการที่ใช้เงินสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกัน สำหรับโครงการที่ใช้เงิน สนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจตั้งงบประมาณสนับสนุนองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นอื่น ส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐในภารกิจด้านต่าง ๆ ได้แก่

1) ด้านการศึกษา

2) ด้านการ สาธารณสุข หรือ

3) ด้านภารกิจที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ทั้งนี้้องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นที่จะ

ดำเนินโครงการโดยใช้เงินสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกัน จำต้องปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่องหลักเกณฑ์การสนับสนุนของ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลในการให้บริการสาธารณะโดยลักษณะของ การให้เงินอุดหนุนแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ มีเกณฑ์ดังนี้

2.1) หน่วยงานที่รับเงินอุดหนุน ได้แก่ องค์การประชาชน องค์การการกุศลและองค์กรที่จัดตั้ง ตามกฎหมายโดยไม่แสวงหาผลกำไร กล่าวคือ องค์การประชาชน ได้แก่ กลุ่มที่มีการจดทะเบียนถูกต้องตาม กฎหมาย หรือชุมชนที่จัดตั้ง

ตามกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย โดยมีสถานะเป็นกลุ่มหรือชุมชนไม่น้อยกว่า 1 ปี องค์การการกุศล เช่น วัด มัสยิด กาศาต สมาคม มูลนิธิ และองค์กรที่จัดตั้งตามกฎหมายโดยไม่แสวงหาผลกำไร เช่น สภาวัฒนธรรม อาสาสมัครสาธารณสุข กลุ่มเกษตรกร กลุ่มสตรี

2.2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องคำนึงถึงสถานการณ์คลังและบรรจุโครงการนั้นไว้ใน แผนพัฒนาท้องถิ่นก่อนตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี

2.3) หน่วยงานที่ 'ขอรับเงินอุดหนุนต้องเขียนโครงการเสนอขอมายังองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น โดยโครงการนั้นต้องเป็นโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มหรือชุมชน เป็นโครงการที่มุ่ง แก้ปัญหาความยากจน และส่งเสริมให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น

2.4) ต้องมีการทำบันทึกข้อตกลงระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับผู้แทนของหน่วยงาน ที่ขอรับเงินอุดหนุนไม่น้อยกว่า 3 คน

2.5) หน่วยงานที่ขอรับเงินต้องออกไปเสร็จหรือใบสำคัญรับเงินให้กับองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นเพื่อเป็นหลักฐาน 2.6) หน่วยงานที่ 'ขอรับเงินต้องรายงานผลการดำเนินงานแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภายในสามสิบวันนับแต่โครงการแล้วเสร็จ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นติดตามและประเมินผลการ ดำเนินงาน หากหน่วยงานที่ขอรับเงินไม่ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของโครงการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถเรียกเงินคืนเท่ากับจำนวนเงินที่อุดหนุนคืนทั้งหมดได้

2.7) การสนับสนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจสนับสนุนเป็นเงินเพื่อใช้จ่ายด้าน บุคลากร วัสดุ ครุภัณฑ์ การซ่อมแซมอาคารหรือสิ่งก่อสร้างได้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

(1) องค์การบริหารส่วนจังหวัด ไม่เกินร้อยละ 10 ของรายได้ของปีงบประมาณที่ผ่านมา และไม่รวมเงินอุดหนุนจากรัฐ

(2) เทศบาล แบ่งออกเป็น เทศบาลขนาดใหญ่ ไม่เกินร้อยละ 2 ของรายได้ของ ปีงบประมาณที่ผ่านมาไม่รวมเงินอุดหนุนจากรัฐ สำหรับเทศบาลขนาดกลางและขนาดเล็ก ไม่เกินร้อยละ 3 ของรายได้ของปีงบประมาณที่ผ่านมาไม่รวมเงินอุดหนุนจากรัฐ

(3) องค์การบริหารส่วนตำบล ไม่เกินร้อยละ 5 ของรายได้ของปีงบประมาณที่ผ่านมาไม่ รวมเงินอุดหนุนจากรัฐ ทั้งนี้

หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถดำเนินการตามเกณฑ์ที่กำหนดหรือจำเป็นต้อง สนับสนุนเกินเกณฑ์ที่กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอต่อคณะกรรมการอำนวยการการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับจังหวัดพิจารณาเป็นรายกรณีไป

3) โครงการที่ใช้เงินอุดหนุนเฉพาะกิจโครงการที่ใช้เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ หรืออาจเรียกว่าเป็น โครงการที่รัฐบาลกำหนดให้ทำนอกเหนือจากโครงการที่ใช้เงินอุดหนุนทั่วไปแบบกำหนดวัตถุประสงค์ ลักษณะ ของโครงการนั้น เป็นโครงการตามประกาศคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่องการจัดสรรเงินอุดหนุน เฉพาะกิจสำหรับการดำเนินงานตามแผนชุมชนและแผนพัฒนาท้องถิ่น เช่น ปีงบประมาณ 2553 จัดสรรให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความจำเป็นต้องใช้งบประมาณเพื่อพัฒนาแก้ไขปัญหาให้แก่ประชาชนในพื้นที่ และเป็นโครงการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่สอดคล้องกับแผนชุมชนและแผนพัฒนาท้องถิ่น เช่น โครงการตาม นโยบายของรัฐบาล โครงการพัฒนาเส้นทางคมนาคม โครงการป้องกันภัยสาธารณะหรือการบูรณะ สาธารณประโยชน์ที่เสียหายหลังเกิดภัยพิบัติ เป็นโครงการที่กำหนดมูลค่าไม่ต่ำกว่า 50,000 บาท เสร็จสิ้น ภายใน 1 ปี โครงการที่ใช้เงินอุดหนุนเฉพาะกิจไม่ต้องจัดทำเป็นข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี เป็น ต้น 4) กรณีโครงการใช้เงินอุดหนุนทั่วไป/เงินรายได้ของท้องถิ่น/เงินกู้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถใช้เงินอุดหนุนทั่วไป เงินรายได้ เงินกู้ หรือเงินจากแหล่งเงินอื่น ๆ เช่น เงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ (กรณีกรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา และยกเว้นเงินอุดหนุนทั่วไปที่กำหนดวัตถุประสงค์ หรือเงินอุดหนุน เฉพาะกิจ) โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถใช้เพื่อการดำเนินการได้ตามที่ท้องถิ่นนั้น ๆ ต้องการ เช่น โครงการตามนโยบายของผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งโครงการประเภทดังกล่าว สามารถแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ ได้แก่ 1) โครงการที่สามารถดำเนินการได้ด้วยตนเอง 2 โครงการที่ดำเนินการในลักษณะ เครือข่าย และ 3) โครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น

5) โครงการที่ได้รับเงินสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น ๆ โครงการที่ได้รับเงินสนับสนุนจากส่วน ราชการอื่น ๆ นอกเหนือจากส่วนราชการต้นสังกัด (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) มักจะเป็นโครงการที่ ได้รับข้อมูลจากส่วนราชการนั้น หรือข้อมูลจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของจังหวัดนั้น 1 โครงการที่ได้รับการ สนับสนุนมีหลายประเภท เช่น โครงการด้านสาธารณสุข โครงการประเภทโครงสร้างพื้นฐาน ลักษณะการ ดำเนินโครงการมีความหลากหลายเช่นเดียวกับโครงการที่ใช้เงินรายได้/เงินอุดหนุนทั่วไป/เงินกู้ และมีการ ดำเนินการในลักษณะพิเศษ กล่าวคือเป็นโครงการที่'องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมสมทบ โดยมีการ ดำเนินการในลักษณะเครือข่ายที่เรียกว่า "เครือข่ายหุ้นส่วนร่วมสมทบ" ลักษณะของเครือข่ายคือ ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมสมทบเงินร่วมกับส่วนราชการ อาจดำเนินการในรูปแบบของกองทุน เช่น โครงการหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ สรุปได้ว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมี หลายรูปแบบแต่ไม่ว่าจะเป็น รูปแบบใด การดำเนินการเหล่านั้นล้วนเป็นไปเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลในการให้บริการสาธารณะ สำหรับการรวมตัวเป็นเครือข่ายเกิดขึ้นจากความตระหนักขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอง เนื่องจากหากไม่ มีเครือข่ายแล้วอาจทำให้บริการสาธารณะไม่บรรลุเป้าหมาย หรืออาจเกิดจากการส่งเสริมของส่วนราชการ บางครั้งการทำงานในลักษณะเครือข่ายอาจเกิดจากการกระตุ้นส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐด้วยกันได้ผู้เขียน สรุปการนำนโยบายไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ดังภาพนี้

ภาพที่ 1 การนำนโยบายไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

บทสรุป

การนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความหลากหลายและความซับซ้อนแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับแหล่งรายได้ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับ หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินโครงการที่ได้รับเงินอุดหนุนที่กำหนดวัตถุประสงค์และเงินอุดหนุนเฉพาะกิจแล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะทำหน้าที่กระทำการแทนรัฐบาลหรือรับจ้างรัฐบาล เท่านั้นการดำเนินการปรากฏในรูปทางผ่านเงินหรือเพียง แค่อัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ หากโครงการใดเป็นโครงการที่ใช้เงินรายได้ของตนเอง หรือเงินอุดหนุนทั่วไป หรือหากงบประมาณไม่เพียงพอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจกู้เงินมาใช้ดำเนินการโครงการ จึงส่งผลให้การดำเนินโครงการลักษณะนี้มีความซับซ้อนมากขึ้น อาจเป็นการดำเนินการในลักษณะเครือข่ายประเภทต่าง ๆ เช่น เครือข่ายที่ปรึกษา เครือข่ายจ้างเหมาเครือข่ายเฉพาะกิจ เครือข่ายศูนย์ประสานงาน

ประชาชน เครือข่ายศูนย์ ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลตลอดจนเครือข่ายหุ้นส่วน เพื่อใช้ทรัพยากรร่วมกัน เพิ่มขีดความสามารถในการให้บริการแก่ประชาชนในพื้นที่ ในการนำนโยบายไปปฏิบัติในระดับท้องถิ่นจะประสบความสำเร็จได้ก็ด้วย เครือข่ายการนำนโยบายไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและจากการมีส่วนร่วมของอย่างไรก็ตามการ ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนได้อยู่ประสิทธิภาพได้นั้น จำเป็นต้องขจัด ปัญหาคอร์รัปชันในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหนึ่งในวิธีการที่ดีคือ การติดตามตรวจสอบโดยประชาชน และเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยตนเอง

เอกสารอ้างอิง

- ณัฐพล พัวประเสริฐ. (2560). *ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับกระบวนการนโยบายสาธารณะกับโลกาภิวัตน์*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- มยุรีอนุมานราชชน. (2547). *นโยบายสาธารณะ แนวความคิด กระบวนการและการวิเคราะห์*. เชียงใหม่: คณะนิเทศการพิมพ์.
- วุฒิสาร ตันไชย. (2559). *รูปแบบและประเภทการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- ศุภชัย ยาวะประภาษ และปิยากร หวังมหาพร. (2552). *นโยบายสาธารณะไทย : กำเนิด พัฒนาการ และ สถานภาพของศาสตร์*. กรุงเทพฯ: จุฑทอง.
- ศุภชัย ยาวะประภาษ และปิยากร หวังมหาพร. (2563). *นโยบายสาธารณะระดับท้องถิ่นไทย*. กรุงเทพฯ: โอ เอส พริ้นติ้ง เฮ้าส์.
- สมบัติธำรงธัญวงศ์. (2552). *นโยบายสาธารณะแนวความคิด การวิเคราะห์และกระบวนการ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: เสมาธรรม.
- Anderson, J.E. (1994). *Public Policy-Making: Introduction*. (2 nd). New York: Houghton Mifflin Company.
- Dye, T.R. (2002). *Understanding Public Policy*. New Jersey: Prentice Hall. Kraft, M.E. & Furlong, S.R. (2004). *Public Policy: Politics Analysis and Alternatives*. Washington D.C: CQ Press.
- Prewitt, K. & Verba, S. (1983). *An Introduction to American Government*. (4th ed.). New York: Harper & Row.
- Williams, W. (1975). Implementation Analysis and Assessment. *Policy Analysis*, 1 (3), 531-566